

- Note :-
- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
 - Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at page No.2.
 - Missing data, if any, may be assumed but must be indicated in the answer.

Q.No.1 Name the various Measurement Books in use in the PSEB. Explain the use of these MLBs briefly.

ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਾਪ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬਾਰੇ ਦਸੋ । ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ ।

Q.No.2 Explain the following :-

Marks (20)

- (i) Administrative Approval
- (ii) Contract & Contractor
- (iii) Issue Rate
- (iv) Advance Payment

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :-

- (i) ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
- (ii) ਠੇਕਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ
- (iii) ਇਸ਼ੂ ਰੇਟ
- (iv) ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾਇਗੀ

Q.No. 3 Explain the following :-

Marks (4X5=20)

- (i) Open Tender
- (ii) Rate Contract
- (iii) Limited Tender
- (iv) Single Tender
- (v) Spot Tender

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :-

- (i) ਖੁਲੇ ਟੈਂਡਰ
- (ii) ਰੇਟ ਕੰਟਰੈਕਟ
- (iii) ਸੀਮਿਤ ਟੈਂਡਰ
- (iv) ਇਕਹਿਰੇ ਟੈਂਡਰ
- (v) ਸੇਕੇ ਦੇ ਟੈਂਡਰ

Marks : (5X4=20)

Q. No.4 What forms part of Cash & also explain which is not to be included in the cash ?

ਕੈਸ਼ ਵਿਚ ਗਿਣਨ ਯੋਗ ਕਿਹੜੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੈਸ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ।

Marks : (20)

2 Q.No.5 (a) Prepare adjustment entry from the following data for the salary for the month of May, 2009 indicating accounting heads also :-

Basic Pay	12,90,000/-
D.P.	6,45,000/-
I.R.	96,800/-
D.A.	10,97,100/-
H.R.A.	3,05,000/-
Medical Allowance	35,000/-
LOTA	48,000/-
Spl. Pay	15,000/-
P.P.	2,000/-
Deductions	
GPF Subscriptions	5,40,000/-
GPF Adv. Recovery	80,000/-
Income Tax	1,20,000/-
B.F.	5,000/-

Calculate net payable salary.

(b) Mention chargeable A/C Heads of the following :-

- Buildings
- Payable E.D.
- Postal Stamps
- Cash in hand
- G.P.F.

(ੳ) ਮਈ 2009 ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੱਦਾਂ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਮੱਦ ਵੀ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ :-

ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ	12,90,000/-
ਡੀ ਪੀ	6,45,000/-
ਆਈ ਆਰ	96,800/-
ਡੀ ਏ	10,97,100/-
ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ	3,05,000/-
ਮੈਡੀਕਲ ਭੱਤਾ	35,000/-
ਲੋਟਾ	48,000/-
ਖਾਸ ਤਨਖਾਹ	15,000/-
ਨਿਜੀ ਤਨਖਾਹ	2,000/-
ਕਟੌਤੀਆਂ	
ਜੀ ਪੀ ਫੰਡ ਚੰਦਾ	5,40,000/-
ਜੀ ਪੀ ਐਫ ਪੈਸ਼ਰੀ	80,000/-
ਆਮਦਨ ਕਰ	1,20,000/-
ਹਿਤਕਾਚੀ ਫੰਡ	5,000/-

ਨਿਚੋਲੇ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਰਕਮ ਵੀ ਕੱਢੋ ।

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੱਦਾਂ ਲਈ ਬੋਰਡ ਦੇ ਲੇਖਾ ਹੈਡ ਲਿਖੋ :-

- ਇਮਾਰਤਾਂ
- ਬਿਜਲੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇਣ ਯੋਗ
- ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ
- ਹੱਥ ਦੀ ਰੋਕੜ
- ਜੀ ਪੀ ਫੰਡ

Marks : (15+5=20)

Roll No. _____

ME/560/070609

PAPER-11 (SERVICE RULES & REGULATIONS)

Time Allowed : 3 Hours

Max. Marks : 100

- Note :-
- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
 - Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at page No.2.
 - Missing data, if any, may be assumed but must be indicated in the answer.

- Q.No.1 (a) Is there any exemption in production of Medical Certificate on first appointment in PSEB ?
- (b) Define the followings :-
- (i) Honorarium
 - (ii) Leave Salary
 - (iii) Tenure Post
 - (iv) Probationer
- (ੳ) ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਮੇਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦੀ ਫੇਟ ਦਿਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ?
- (ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ :-
- (i) ਸਨਮਾਨ ਭੱਤਾ
 - (ii) ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ
 - (iii) ਕਾਰਜਕਾਲੀ ਅਸਾਮੀ
 - (iv) ਅਜਮਾਇਸ਼ਰੀ

Marks (4+16=20)

- Q.No.2 (a) When does the sanction for grant of Pension and Gratuity to a Pensioner lapses ?
- (b) What amount is allowed to a Pensioner in lieu of L.T.C. ? Can both husband and wife avail this benefit separately (being both Pensioner).
- (c) Can the Pensioner be entitle old age allowance both on pension and on Family Pension, on completion of 65 years of age ?
- (ੳ) ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗਰੈਚੂਟੀ ਦੀ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਕਰਦੇ ਖਤਮ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ?
- (ਅ) ਛੁੱਟੀ ਸਫਰ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਇਵਜ਼ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਨਿਵਰਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹੀ ਰਕਮ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? ਕੀ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੋਨੋਂ, ਅਲਗ ਅਲਗ, ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ? (ਦੋਨੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਵਰਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ)
- (ੲ) ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਵਰਤ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫੈਮਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੋਨਾਂ ਤੇ ਬੁਢਾਪਾ ਉਮਰ ਭੱਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

Marks (7+7+6=20)

- Q.No.3 (a) Name the authorities and their powers in respect of the followings :-
 (i) To write off irrecoverable arrears of Misc. Advance
 (ii) To sanction compensation for the electrocution of Cattle.
 (iii) To sanction purchase of Periodicals for official use.

(b) Can a Board employee draw T.A. for the members of his family who either proceed or follow him at the time of transfer ?

(c) What kind of recoveries be made from the subsistence allowance ?

- (ੳ) ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਲਿਖੋ :-
 (i) ਫੁਟਕਲ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਬਕਾਇਆ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ।
 (ii) ਪਸ਼ੂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਕਰੰਟ ਲਗਣ ਕਾਰਣ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਮੁਆਵਜਾ ।
 (iii) ਦਫਤਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਚਮਾਲਿਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ।

(ਅ) ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਸਫਰੀ ਭੱਤਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਬਦਲੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਥਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਅਰਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਅਰਸਾ ਬਾਦ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

(ੲ) ਗੁਜਾਰਾ ਭੱਤਾ ਵਿਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ?

Marks : (9+5+6=20)

Q. No. 4 (a) What is Adoption Leave ? How much leave is admissible ? What are its basic conditions ? Explain.

(b) What is Self Employment Special Leave ? Can the Self Employment Special Leave be curtailed ? If so, under what circumstances ? Who is competent to sanction this leave ? Explain.

(ੳ) ਅੱਡਾਪਸਨ ਛੁੱਟੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਕਿਨ੍ਹੀ ਮਿਲਣਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੂਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਸਵੈ-ਰੋਜਗਾਰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਕੀ ਸਵੈ ਰੋਜਗਾਰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ (curtail) ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ? ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੌਣ ਹੈ । ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।

Marks : (10+10=20)

Q.No.5 (a) Can a Board employee accept loan without or with interest from his near relative and personal friends ? (having no official dealings)

(b) Who is competent to sanction interest on GPF final payment beyond period of six months ?

(c) State the T.A. admissible in the following cases :-

- (i) to appear in the Departmental Accounts Examination
 (ii) To visit home town.

(ੳ) ਕੀ ਬੋਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਦੋਸਤ ਪਾਸੇ (ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਫਤਰੀ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ) ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ/ਵਿਅਾਜ ਸਮੇਤ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

(ਅ) ਜੀ ਪੀ ਫੰਡਜ਼ ਦੀ ਅੰਤਮ ਅਦਾਇਗੀ ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਆਜ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੌਣ ਹਨ ?

(ੲ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸਫਰੀ ਭੱਤਾ ਮਿਲਣ ਯੋਗ ਹੈ :-

- (i) ਵਿਭਾਗੀ ਲੇਖਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ
 (ii) ਅਪਣੇ ਘਰ (ਹੋਮ ਟਾਊਨ) ਜਾਣ ਲਈ

Marks : (5+5+10=20)

ME/500/080609
PAPER-1II (REVENUE ACCOUNTS)

Time Allowed : 3 Hours

Max. Marks : 100

- Note :-
- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
 - Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at page No.2.
 - Missing data, if any, may be assumed but must be indicated in the answer.

Q.No.1 What accounting procedure is to be followed for the transactions pertaining to payment of electricity bills by consumers through - SEVAK - Bill Payment Machine and handling of dishonoured cheques thereof ?

ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੇਵਕ - ਬਿਲ ਪੇਮੈਂਟ ਮਸ਼ੀਨ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲੇਖਿਆਂ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦਸੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਆਨਰ ਹੋਏ ਚੈਕਾਂ ਨੂੰ ਲੇਖਿਆਂ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਵੀ ਦਸੋ ।

Marks : (20)

Q.No.2 Write Short Notes on the followings :-

- (i) Provision for Unbilled Revenue
- (ii) Job Control Register
- (iii) Revenue Monitoring Diary
- (iv) Meter Book/Meter Blank
- (v) Connected Load

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :-

- (i) ਅਨਬਿਲਡ ਰੈਵਿਨਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ
- (ii) ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ
- (iii) ਰੈਵਿਨਿਊ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਡਾਇਰੀ
- (iv) ਮੀਟਰ ਬੁਕ/ਮੀਟਰ ਬਲੈਂਕ
- (v) ਚਲਦਾ ਭਾਰ

Marks : (5x4=20)

Q.No.3 (a) Prepare a Bill for energy consumed by a Medium Supply Consumer whose area falls within Municipal Limits of Ludhiana with the details as follows :-

(i) Sanctioned Load	49.680 KW
(ii) Kind of Industry	General
(iii) Supply Voltage	400 Volts
(iv) Meter Ratio	3x100/5
(v) CT's Ratio	3x50/5
(vi) Meter Reading date (new)	23.1.2009 <u>KWH Meter Reading</u> 075865

(vii) Meter Reading Date 24.12.2008 072677
(old)

Meter, Service & MCB Rentals as per schedule of General charges

- (b) Calculate the connected load of a NRS Consumer with the following data and also calculate the amount to be got deposited at the time of registration of application on 9.1.2009 & issue of demand notice thereafter :-

<u>Sr.No.</u>	<u>Description</u>	<u>Nos.</u>	<u>Category</u>
1.	Light Points	25	NRS
2.	Wall Sockets (5 Amps.)	26	NRS
3.	Fan Points	15	NRS
4.	Power Sockets (15 Amps.)	5	NRS
5.	A.C. (1.5 Tone)	2	NRS
6.	1 BHP Motor for submersible pump	1	NRS

The area in which the connection is to be applied is covered under Spot Billing Scheme and the Junior Engineer concerned reported that 105 Meter Service length is required to be installed for release this connection.

- (ੳ) ਮੀਟਰਿੰਗ ਸਪਲਾਈ ਖਪਤਕਾਰ ਜਿਸ ਦਾ ਏਰੀਆ ਲੁਧਿਆਣਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਦਾ ਬਿਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰੋ :-

(i)	ਕੁਲ ਮੰਨਜ਼ਰ ਭਾਰ	49.680 ਕਿਲੋ ਵਾਟ	
(ii)	ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਜਨਰਲ	
(iii)	ਵੋਲਟੇਜ ਸਪਲਾਈ	400 ਵੋਲਟ	
(iv)	ਮੀਟਰ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ	3x100/5	
(v)	ਸੀ ਟੀਜ਼ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ	3x50/5	
(vi)	ਮੀਟਰ ਪੜਤ ਦੀ ਮਿਤੀ (ਨਵੀਂ)	23.1.2009	ਕੇ.ਡੀ.ਐਚ ਮੀਟਰ ਦੀ ਪੜਤ 075865
(vii)	ਮੀਟਰ ਪੜਤ ਦੀ ਮਿਤੀ (ਪੁਰਾਣੀ)	24.12.2008	072677

ਮੀਟਰ, ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਐਮ ਸੀ ਬੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਸਭਿਉਲ ਆਫ ਜਨਰਲ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ।

- (ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਗੈਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖਪਤਕਾਰ ਦਾ ਕੁਲ ਭਾਰ ਦਸੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮਿਤੀ 9-1-2009 ਨੂੰ ਅਰਜੀ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਤਿਮਾਂਤ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਣ ਵੇਲੇ ਕਿਨੀ ਰਕਮ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਯੋਗ ਹੋ, ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ :-

<u>ਲੜੀ ਨੰ</u>	<u>ਵੇਰਵੇ</u>	<u>ਗਿਣਤੀ</u>	<u>ਕੋਟਾਗਰੀ</u>
1)	ਲਾਈਟ ਪੁਆਇੰਟ	25	ਐਨ ਆਰ ਐਸ
2)	ਵਾਲ ਸਾਕਿਟ (5 ਐਮਪ.)	26	ਐਨ ਆਰ ਐਸ
3)	ਪੰਖੇ	15	ਐਨ ਆਰ ਐਸ

4)	ਪਾਵਰ ਸਾਕਟ (15 ਐਮਪ.)	5	ਐਨ ਆਰ ਐਸ
5)	ਏ ਸੀ (1.5 ਟਨ)	2	ਐਨ ਆਰ ਐਸ
6)	1 ਬੀ ਐਚ ਪੀ ਮੋਟਰ	1	ਐਨ ਆਰ ਐਸ

(ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਪੰਪ ਲਈ)

ਖਪਤਕਾਰ ਨੇ ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਸੁਪਾਟ ਬਿਲਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ 105 ਮੀਟਰ ਤਾਰ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ।

Marks : (10+10=20)

- Q.No.4 (a) Explain the procedure for refund of security deposited by a consumer for temporary connection.
- (b) How much rebate over the standard tariff can be allowed to street light connection released under category "C" to village Panchayat ?
- (c) How the consumption on PSEB works (offices) is accounted for and billed ?
- (ੳ) ਆਰਜੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ ।
- (ਅ) ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ 'ਸੀ' ਕੈਟਾਗਰੀ ਅਧੀਨ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਸਟਰੀਟ ਲਾਈਟ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟੈਰਿਫ ਵਿਚ ਕਿਨੀ ਫੋਟ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- (ੲ) ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ (ਦਫਤਰਾਂ) ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੇਖਿਆ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਿਲਿੰਗ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

Marks : (10+5+5=20)

- Q.No.5 (a) How the value of Store found short/surplus on Physical verification is adjusted ?
- (b) Is the transfer of material from one work to another permissible? If so when ?
- (ੳ) ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਘਾਟ/ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- (ਅ) ਕੀ ਹਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਟੀਰੀਅਲ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਇਕ ਕੰਮ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਕੰਮ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ? ਜੇਕਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ?

Marks : (10+10=20)

ME/500/090609
PAPER-IV (BOOK KEEPING & ACCOUNTANCY)

Time Allowed : 3 Hours

Max. Marks : 100

- Note :-
- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
 - Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at page No.2.

Q.No.1 From the following Trial Balance of Mr. X, prepare Trading and Profit & Loss A/C for the year ending 31st March 2009 and Balance Sheet as on that date :-

Dr. Balances	(Rs.)	Cr. Balances	(Rs.)
Drawings	1000	Capital	88000
Plant & Machinery	50000	Sales	234000
Fixture & Fitting	6000	Purchase Return	2000
Loose Tools	10000	Discount received	3200
Cash at Bank	10000	Sundry Creditors	12000
Cash in hand	2000	Provision for bad debts	1000
Stock 1.4.2008	6000		
Purchases	110000	Sohan Singh (Loan A/C)	10000
Sales Return	4000		
Wages	40000		
Carriage inwards	16000		
Salaries	21800		
General expenses	36200		
Rent and Taxes	7200		
Postage & Telegrams	3000		
Packing and distribution	3000		
Sundry debtors	24000		
	350200		350200

The following adjustments be taken in to account :-

- (a) Stock on 31st March, 2009 was valued at Rs.15400.
- (b) Depreciate Plant & Machinery at 5% and Fixture and Fitting at 6% and Loose Tools are revalued at Rs.8000.
- (c) Provision for bad and doubtful debts to be kept at 5% on debtors
- (d) Mr. X withdrew Rs.400 per month which he charged to salary account.
- (e) Goods of Rs.2000 were received on 29th March, 2009 but purchase invoice was omitted to be recorded in purchase book.
- (f) Interest on loan from Mr. Sohan Singh is to be provided at 10% P.A.

ਮਿਸਟਰ ਐਕਸ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਟਰਾਇਲ ਬੈਲੈਂਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਟਰੇਡਿੰਗ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਬੈਲੈਂਸ ਸੀਟ 31-3-2009 ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ :-

ਡੈਬਿਟ ਬਕਾਏ	ਰਕਮ	ਕਰੈਡਿਟ ਬਕਾਏ	ਰਕਮ
ਤਰਾਇੰਗਜ	1000	ਕੈਪੀਟਲ	88000
ਪਲਾਂਟ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	50000	ਵਿਕਰੀ	234000
ਫਿਕਚਰ ਅਤੇ ਫਿਟਿੰਗ	6000	ਖਰੀਦ ਵਾਪਸੀ	2000
ਲੂਜ਼ ਟੂਲਜ	10000	ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ	3200
ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਬਕਾਇਆ	10000	ਸੰਡਰੀ ਕਰੈਡਿਟਰਜ	12000
ਹੱਥ ਨਕਦੀ	2000	ਬੈਂਡ ਡੈਬਿਟਸ ਲਈ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ	1000
1-4-2008 ਨੂੰ ਸਟਾਕ	6000	ਸੇਹਣ ਸਿੰਘ (ਲੋਨ ਖਾਤਾ)	10000
ਖਰੀਦ	110000		
ਵਿਕਰੀ ਵਾਪਸੀ	4000		
ਵੇਜਿਜ	40000		
ਕੈਰਿਜ ਇਨਵਰਡਜ	16000		
ਸੈਲਰੀ	21800		
ਜਨਰਲ ਖਰਚੇ	36200		
ਰੈਂਟ ਅਤੇ ਟੈਕਸਜ	7200		
ਪੇਸਟੇਜ ਅਤੇ ਟੈਲੀਗਰਾਮ	3000		
ਪੈਕਿੰਗ ਅਤੇ	3000		
ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਖਰਚੇ			
ਸੰਡਰੀ ਡੈਬਟਰਜ	24000		
	350200		350200

ਅਡਜਸਟਮੈਂਟਸ

- (ੳ) 31 ਮਾਰਚ 2009 ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਦੀ ਕੀਮਤ 15400 ਰੁਪਏ ।
- (ਅ) ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਘਸਾਈ 5% ਸਲਾਨਾ, ਫਿਕਚਰ ਅਤੇ ਫਿਟਿੰਗ ਤੇ ਘਸਾਈ 6% ਸਲਾਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ । ਲੂਜ਼ ਟੂਲਜ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਲਾਅਕਣ 8000 ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।
- (ੲ) ਬੈਂਡ ਅਤੇ ਡਾਊਟਫੁਲ ਡੈਬਟਸ ਲਈ ਸੰਡਰੀ ਡੈਬਟਰਜ ਦਾ 5% ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ।
- (ਸ) ਮਿਸਟਰ ਐਕਸ ਵਲੋਂ ਘਚੇਲੂ ਜਚੂਰਤਾਂ ਲਈ 400 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਲਏ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਵਲੋਂ ਸੈਲਰੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ।
- (ਹ) 2000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮਾਲ ਮਿਤੀ 29-3-2009 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਖਰੀਦ ਬਿਲ ਖਰੀਦ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।
- (ਕ) ਮਿਸਟਰ ਸੇਹਣ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜੋ ਲੋਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੇ 10% ਸਲਾਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ।

Marks : 20

- Q.No.2 Distinguish between the followings :-
- (a) Bill of Exchange & Promissory Note.
 - (b) Capital Reserve & Revenue Reserve
 - (c) Cash discount and Trade Discount

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚ ਔਤਰ ਦਸੋ :-

- (ੳ) ਬਿਲ ਆਫ ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮਿਜ਼ਰੀ ਨੋਟ
- (ਅ) ਕੈਪੀਟਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਰੈਵਿਨਿਊ ਰਿਜ਼ਰਵ
- (ੲ) ਕੈਸ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਅਤੇ ਟਰੇਡ ਡਿਸਕਾਊਂਟ

Marks : (8+6+6=20)

- Q.No.3 (a) Prepare a Bank Reconciliation Statement as on 31st December 2008 of Mr. 'A' from the following particulars :-
- (i) On 31st December, 2008 the cash book of Mr. A showed a debit balance of Rs.1850
 - (ii) Cheques issued Rs.6000 were not presented at Bank by 31.12.2008
 - (iii) Cheques for Rs.8000 were deposited in bank but were not cleared
 - (iii) A cheque for Rs.200 received from Dhawan and deposited in bank was dishonoured. No advice for non payment was received from Bank till 1.1.09.
 - (v) A cheque for Rs. 510 was paid into Bank but Bank credited the amount with Rs.501 by mistake.
 - (vi) Bank received interest on behalf of Mr. 'A' amounting to Rs.250
 - (vii) A cheque for Rs.500 entered into the cash book was omitted to be banked.
- (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਵਰਣਾ ਤੋਂ ਮਿਸਟਰ ਏ ਦੀ ਮਿਤੀ 31-12-2008 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕੈਸ਼ੀਏਲੈਂਸ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ :-
- (i) 31-12-2008 ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਏ ਦੀ ਕੈਸ਼ ਬੁਕ ਵਿਚ 1850 ਰੁਪਏ ਦਾ ਡੈਬਿਟ ਬੈਲੈਂਸ ਸੀ ।
 - (ii) 6000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ 31-12-2008 ਤੱਕ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਪੇਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ।
 - (iii) 8000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈਕ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਕਰੈਡਿਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ।
 - (iv) ਇਕ ਚੈਕ ਰਕਮ 200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਧਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ । ਇਹ ਚੈਕ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਡਿਸਆਨਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ 1-1-2009 ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ।
 - (v) 510 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਕ ਚੈਕ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ 501 ਰੁਪਏ ਕਰੈਡਿਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ।
 - (vi) ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ 250 ਰੁਪਏ ਬਤੌਰ ਵਿਆਜ ਮਿਸਟਰ ਏ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਸਿਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਮਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ।
 - (vii) 500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਕ ਚੈਕ ਜੋ ਕਿ ਕੈਸ਼ ਬੁਕ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ।

- (b) Pass necessary entries to rectify the below errors in the books of Mr. 'Y' using suspense A/C where necessary. These errors were detected after preparation of Trial Balance :-
- Rs.350 received from Bimal had been credited to Vimal
 - Rs. 70 paid for postage expenses was omitted to be posted to that account.
 - In casting Sales Book Rs.3073 had been carried forward as Rs. 2758
 - An item of Rs.175 for goods returned by Ishumcet was debited to his account.
 - Rs.400 received from Dilpreet, whose account was written off as bad last year, was credited to his personal account.

- ਅ) ਮਿਸਟਰ 'ਵਾਈ' ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇੰਦਰਾਜ ਪਾਸ ਕਰੋ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਸਪੈਂਸ ਅਕਾਊਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਹ ਗਲਤੀਆਂ ਟਰਾਇਲ ਬੈਲੈਂਸ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਹਨ :-
- 350 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਿਮਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਰਕਮ ਵਿਮਲ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਕਰੈਡਿਟ ਹੋ ਗਈ।
 - 70 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪੋਸਟੇਜ ਖਰਚੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਦੀ ਪੋਸਟਿੰਗ ਪੋਸਟੇਜ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।
 - ਸੇਲ ਬੁਕ ਦਾ ਜੋੜ 3073 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗਲਤੀ ਨਾਲ 2758 ਰੁਪਏ ਚੁਕਿਆ ਗਿਆ।
 - ਇਸ਼ਮਤ ਵਲੋਂ 175 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮਾਲ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਰਕਮ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਡੈਬਿਟ ਹੋ ਗਈ।
 - 4000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਬੜੇਰ ਬੈਂਡ ਡੈਬਿਟ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਪਾਈ ਜਾ ਚੁਕੀ ਹੈ।

Marks : (10+10=20)

- Q.No.4 (a) M/s Rahim Bros. purchased a machinery on 1st October, 2005 at a cost of Rs.78000 and spent Rs.2000 on its installation. The firm writes off depreciation on 31st March, each year at 20% P.A. on written down value method. The machinery is sold for Rs.32000 on 1st January 2009. Prepare machinery account from 2005-06 to 2008-09.

- (b) Explain the Rules of Debit & Credit under double entry system of book keeping.

- (ੳ) ਮੈਸਰਜ਼ ਰਹਿਮ ਬਰਦਰਜ਼ ਵਲੋਂ ਮਿਤੀ 1-10-2005 ਨੂੰ 78000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੇ ਹੋਰ 2000 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਆਏ। ਇਹ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਮਿਤੀ 1-1-2009 ਨੂੰ ਵਿਚੀ ਗਈ। ਫਰਮ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ 20% ਸਲਾਨਾ ਤੇ ਘਟਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਘਸਾਈਂ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਰਮ ਦਾ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਲੇਖਾ ਸਾਲ 2005-2006 ਤੋਂ 2008-2009 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

< 32000 ਰੁਪਏ

- (ਅ) ਦੋ ਇੰਦਰਾਜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਲੇਖਿਆ ਨੂੰ ਭੈਬਿਟ ਅਤੇ ਕਰੈਡਿਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦਸੋ ।

Marks : (12+8=20)

Q.No.5 (a) Write short notes on the following statements of Accounts :-

- (i) Statement of Accounting Policies.
 - (ii) Notes to Accounts.
- (b) Name the schedules which are attached to Balance Sheet (Statement No.3) of Electricity Board.
- (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖਾ ਸਾਰਨੀਆਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :-
- (i) ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਆਫ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀਜ਼
 - (ii) ਨੋਟਸ ਟੂ ਅਕਾਊਂਟਸ
- (ਅ) ਬੋਰਡ ਦੀ ਬੈਲੈਂਸ ਸੀਟ (ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੰ: 3) ਨਾਲ ਜੋ ਸਿਡਿਊਲ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਸੋ ।

Marks : (10+10=20)

Roll No. _____

ME/20/090609

PAPER-V (STORE KEEPING & MATERIAL ACCOUNTING)

Time Allowed : 3 Hours

Max. Marks : 100

- Note :-
- Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
 - Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at page No.2.

- Q.No.1 (a) Explain the sources of receipt of material in the Stores. Also state the name of documents against which such material is received.
- (b) What is the duty of Store Keeper to ensure that dismantled material from works has been returned to Stores.
- (ੳ) ਸਟੋਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦਸੋ ।
- (ਅ) ਵਰਕਾਂ ਤੋਂ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸਟੋਰ ਕੀਪਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦਸੋ ।

Marks (12+8=20)

- Q.No.2 How physical verification of stock is conducted ? State the records on which material found short/surplus during the verification is required to be entered.
- ਸਟਾਕ ਦੀ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਚੈਕਿੰਗ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? ਸਟਾਕ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟ/ਵੱਧ ਪਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਕਰਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ, ਬਾਰੇ ਦਸੋ ।

Marks : 20

- Q.No.3 Write brief notes on the followings :-

- (a) Store Requisition
- (b) Store Return Warrant
- (c) Issue Rate
- (d) Goods Receipt Note
- ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :-
- (ੳ) ਸਟੋਰ ਮੈਂਗ
- (ਅ) ਸਟੋਰ ਵਾਪਸੀ ਵਾਰੰਟ
- (ੲ) ਸਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਚਰ
- (ਸ) ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੋਟ

Marks : (4x5=20)

- Q.No.4 (a) Describe the procedure in respect of transfer of material from one Store to another within S&D Organization.
- (b) Enlist the issues of material on which Store incidental charges are leviable.
- (ੳ) ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਡਿਸਪੋਜ਼ਲ ਸੰਸਥਾ ਅਧੀਨ ਇਕ ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਦਸੋ ।
- (ਅ) ਸਟੋਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮਾਨ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਟੋਰ ਲਾਗਵੇ ਖਰਚੇ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਾਰੇ ਦਸੋ ।

Marks : (10+10=20)

- Q.No.5 (a) What is the procedure to account for the shortages rejects damages and replacements of materials received from the suppliers ?
- (b) How dismantled and scrap material received in Stores is valued ?
- (c) Classify the following Account Heads in to Accounts Codes as per Chart of Accounts :-
- (i) Stock excess pending investigation
 - (ii) Stock shortage pending investigation
 - (iii) Material at site (capital)
 - (iv) Materials Stock Adjustment Account (Capital) – Others
 - (v) Materials Stock Adjustment Account (O&M) – Others
- (ੳ) ਸਪਲਾਇਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਘੱਟ/ਅਪ੍ਰਵਾਨ/ਖਰਾਬ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਰਖਣ ਦੀ ਕੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ?
- (ਅ) ਸਟੋਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਉਤਾਰੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਸਕਰੈਪ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
- (ੲ) ਚਾਰਟ ਆਫ ਅਕਾਊਂਟਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੇਖਾ ਹੈਡਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਕੋਡਾਂ ਵਿਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ :-

ਪੜਤਾਲ ਅਧੀਨ ਰਖਿਆ ਵਾਧੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ।
 ਪੜਤਾਲ ਅਧੀਨ ਰਖਿਆ ਘੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ।
 ਕੈਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪਾਇਆ ਸਮਾਨ ।
 ਸਟਾਕ ਸਮਾਨ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲੇਖਾ (ਕੈਪੀਟਲ) – ਦੂਸਰੇ ।
 ਸਟਾਕ ਸਮਾਨ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲੇਖਾ (ੳ ਐਂਡ ਐਮ) – ਦੂਸਰੇ ।

Marks : (10+5+5=20)
